

DE LANDBOUWER

Maandblad voor Buitenlieden

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor zes maanden: 35 Centiemen

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
GARENPLAATS, GENT.
Ongeteekende brieven worden niet opgenomen

AANKONDIGINGEN:
Prijs volgens Tarief, voorop betaalbaar

WETGEVENDE KIEZING

Vergelijkende uitslagen der jaren 1894 en 1896

	1894			1896			MEEK		MIN		
	KATHOLIEKEN	LIBERALEN	SOCIALISTEN	KATHOLIEKEN	LIBERALEN	SOCIALISTEN	KATHOLIEKEN	SOCIALISTEN	KATHOLIEKEN	SOCIALISTEN	
BRUSSEL.	93630	61643	40218	90000	39000	74000 ⁽¹⁾	"	34000	3630	"	
NIJVEL.	25577	25347	6719	25000	13850	20300	"	13800	600	"	
LEUVEN.	42320	20113	5120	38600	10500	20300	"	15400	4300	"	
ANTWERPEN.	61142	43237	4871	56900	43000	9300	"	4500	4200	"	
MECHELEN.	32803	14968	1984	32800	6285	10500	"	8600	"	"	
TURNHOUT.	25514	11176	"	"	"	"	"	"	"	"	
BRUGGE.	27007	12439	521	27100	"	8100	"	7500	"	"	
KORTRIJK.	35031	10140	3721	31900	7900	6900	"	3200	3000	"	
OOSTENDE.	11814	6464	"	10850	5113	1935	"	1935	1000	"	
IEPEREN.	24421	9830	"	20350	13938	4285	"	4285	"	"	
THIELT.	15864	3265	"	14900	3669	"	"	"	1000	"	
ROESELARE.	21499	7359	"	22600	"	3446	"	3446	"	"	
VEURNE.	7431	3468	"	6100	4430	254	"	254	"	"	
DIKSMUIDE.	11323	3536	"	11300	"	2800	"	2800	"	"	
NAMEN.	29507	"	32987 ⁽²⁾	32000	"	35300	2500	2350	"	"	
DINANT.	17660	14950	"	19150	"	14500	1500	14500	"	"	
PHILIPPEVILLE.	10879	13944	"	12150	6649	6700	1400	6700	"	"	
AARLEN (Arlon).	5244	5779	"	6165	5677	"	500	"	"	"	
VIRTON.	8145	8698	"	8427	8620	"	300	"	"	"	
NEUFCHATEAU.	9849	5813	"	11271	7627	658	1422	658	"	"	
BASTENAKEN (Bastogne).	7564	4519	"	6965	5320	"	"	"	600	"	
MARCHE.	8411	6471	"	9080	6163	"	650	"	"	"	
							8272	123928	18330		

(1) Vereenigd met de radicalen.
(2) Radico-socialisten.

Door te Brussel 20,000 stemmen aan de radicalen te geven, is er een verschil van 103,928 stemmen meer de socialisten. Vergeleken met de cijfers van 1894, bekomen de katholieken 18,330 stemmen min, waarvan men de 8,272 stemmen moet aftrekken die zij meer bekwamen, hetzij een verlies van 10,058 stemmen.

Dus **winst** voor de socialisten **103,928** stemmen; **verlies** voor de katholieken **10,058** stemmen.

De 103,900 stemmen door de socialisten gewonnen, in min dan twee jaar, worden verdeeld als volgt per provincie:

Brabant	aanwinst van 43,200 stemmen
Antwerpen	" " 13,100 "
West-Vlaanderen	" " 23,420 "
Namen	" " 23,550 "
Luxemburg	" " 658 "

Totaal . . . 103,928 stemmen

N.-B. — In deze tabel is er geene rekening gehouden van de vermeerdering van het getal stemmen in 1896, dat voor Brussel alleen ongeveer 10,000 stemmen bedraagt.

De wetgevende Kiezingen

OFFICIEËLE UITSLAGEN

Provincie West-Vlaanderen
BRUGGE. — Katholieken 27,165, Socialisten 3,143. Kath. gekozen.
ROUSSELAERE. — Kath. 22,697, Christene Democraten 3,669, Socialisten 3,446. Kath. gekozen.
OOSTENDE. — Kath. 10,913, Chr. dem. 2176, Socialisten 1935.
De Breyne, liberaal, 5113. Kath. gek. DIXMUIDE. — Kath. 11,349, Lib. 2847. Kath. gekozen.
VEURNE. — Kath. 6109, Socialisten 254, Lib. 4431. Kath. gek.

IEPEREN. — Kath. 20577, Chr. dem. 13938, Socialisten 4285. Kath. gekozen.
THIELT. — Kath. 14,964, Liber. 4669. Kath. gek.
KORTRIJK. — Kath. 31,961, Socialisten 6971, Vlashandel. 7896, Chr. dem. 9759. Kath. gek.
Provincie Brabant
BRUSSEL. — Kath. 90210, Radico-Socialisten 74315, Lib. 40952. Balloteering tusschen katholieken en socialisten.
LEUVEN. — Kath. 38768, Socialisten 20639, Aelbrecht 10553. Kath. gekozen.
NIJVEL. — Kath. 24628, Lib. 13883, Socialisten 20585.

Provincie Antwerpen
ANTWERPEN. — Kath. 57044, Lib. 43035, Socialisten 9355, Chr. dem. 6204. Balloteering tusschen lib. en kath.
MECHELEN. — Kath. 33101, Socialisten 10510, Lib. 6285. Kath. gek.
Provincie Namen
NAMEN. — Kath. 32185, Rad.-Soc. 35356. Socialisten gek.
DINANT. — Kath. 19187, Social. 14553. Kath. gek.
PHILIPPEVILLE. — Kath. 12169, Lib. 6675, Socialisten 6695. Balloteering tusschen twee katholieken, een socialist en een liberaal.

Provincie Luxemburg
ARLON. — Kath. 6165, Lib. 5077. Kath. gek.
VIRTON. — Kath. 8427, Vooruitstrevende Lib. 8620. Lib. gek.
NEUFCHATEAU. — Kath. 11271, Lib. 7627, Soc. 658. Kath. gek.
MARCHE. — Kath. 9080. Liberal. 6963. — Kath. gek.
Balloteeringen. — Uitslagen.
BRUSSEL. — Kath. 113363, Rad.-Socialisten 96164. Kath. gek.
ANTWERPEN. — Liberal. 53043, Kath. 62282. Kath. gek.
PHILIPPEVILLE. — Kath. 12825, Lib. 12639, Soc. 12025. Kath. gek.
NIJVEL. — Kath. 29509, Social. 29453. Kath. gek.

De uitslag der kiezingen

Buiten alle verwachting is de klerikale meerderheid door de kiezingen van den 5 Juli en de balloteeringen van den 12 versterkt uit den strijd gekomen.

Het is waar dat deze overwinning noch rechtvaardig, noch zuiver is.

Zij is niet rechtvaardig omdat zij heeft plaats gehad met het meervoudig stemrecht, dat de rijken eene onverdiende oppermacht schenkt op de werkers van stad en den buiten, die vroeger als niemendalle en nu als het derde deel van een Belg worden aanzien.

De overwinning is onzuiver omdat zij slechts behaald is met de hulp van veel liberalen, voor wien de klerikalen daags vóór de balloteeringen op de knieën kropen.

Och, 60 jaren lang scholden die lieden elkaar uit voorstinkende visch, de liberalen waren vijanden van den godsdienst, de loges der vrijmetselaars waren hulphuizen der hel, de eeuwige verdoemenis zou zeker al de liberalen te beurt vallen.

En de liberalen bleven niet in gebreke om de papen voor te stellen, als vijanden der vrijheid, als mannen der duisternis, als haatdragende wreede menschen, voor al wie niet dacht als zij.

Tusschen liberalen en klerikalen scheen er een ondempbaren afgrond te bestaan, eene eeuwige vijandschap, een strijd op leven en dood.

Praatjes, praatjes! Leugens, leugens!

Van zoogauw de werklieden zich ingericht hebben tot eene afzonderlijke partij, die zich weinig bezighield met godsdienst, die niets te maken had met loges of jezuïeten-kloosters, maar voornamelijk wilde dat het recht der armen werd erkend en een werkman kon leven voor en door zijn arbeid, ha dan veranderde geheel het tooneel.

De oude klerikale en liberale vijanden naderden elkander, zij vergaten dag voor dag de veeten en twisten

van 't verleden, om zich gezamenlijk te keeren tegen die stoute werkmenschen, die ook hunne plaats onder de zon willen veroveren.

Al wat rijk is en leeft van 't zweet der werkers wordt langzamerhand ééne partij. De balloteeringen hebben het bewezen, de liberalen hebben de papenmeerderheid versterkt.

Nochtans had het klerikaal gouvernement schrikkelijke misdaden op zijn geweten, niet alleen tegen de werklieden, maar zelfs tegen het liberalisme.

De schoolwet was immers een schandelijke aanslag op de gewetensvrijheid, de inkomende rechten op de voedingsmiddelen, waren in strijd met geheel het verleden der liberale theoriën op dat gebied, het behoud der bloedwet moest alle liberalen tegen de borst stuiten.

Niettemin heeft het liberalisme aan de papen de absolutiegeschonken over dit alles en natuurlijk ook over de andere schandwetten, die bijzonderlijk tegen de werklieden waren gekeerd.

Oh niet alle liberalen hebben dit gedaan, een groot deel hebben in de balloteeringen voor de socialisten gestemd en wij bedanken er hen voor.

Teleurgesteld, walgend over 't gedrag hunner eigene partijgenooten zullen velen van hen de rangen der democratie (volksgezinde partijen) komen versterken.

Zij zijn welkom! Maar juist dit gemis aan eenheid in de oude liberale partij toont dat hare rol geëindigd is en dat er te kiezen valt met ons voor de armen en tegen de klerikale reactie, tegen ons, tegen 't werkvolk met de papen.

De oude liberalen behoorende tot de hooge finacie, tot de groot-nijverheid en de hooge posten aan 't hof en aan de regeering, die allen zullen hunne oude beginsels en alles wat zij vroeger lief hadden over boord werpen om voor alles hunne voorrechten, hunne schreeuende rente en hun wulpsch en lui bestaan te redden.

En de klerikalen zullen hunnen godsdienst aan den kapstok hangen

en de oude moortelbroeders der loges met open armen ontvangen om te samen de oppermacht aan den geldzak te behouden.

't Is de klassenstrijd: armen tegen rijken, zooals de historie het wil.

Op uw gemak, heeren!

Immers, wij socialisten, hebben ons niet te beklagen, noch treurig, noch ontmoedigd te zijn.

Wij alleen gingen vooruit, wij alleen wonnen meer dan 100 duizend stemmen, wij alleen gedroegen ons kalm en deftig in den kiesstrijd, zonder schelden, zonder persoonlijkheden.

En dat alles trots het meervoudig stemrecht, trots de minderheid onzer pers, een centblaadje tegen honderd grootere en kleinere bladen.

Wij zijn de ware overwinnaars, wij zijn de partij der toekomst.

Want nu gaat de kat op de koord dansen.

Tijdens den kiesstrijd hebben de papen ons belasterd op eene afschuwelijke wijze. Wij waren dieven, moordenaars, brandstichters, onzedelijke kerels, kortom al wat vuil en slecht is.

Sommige kiezers, velen misschien, hebben zulks geloofd en voor de klerikalen gestemd.

Maar nu de kiezing voorbij is komt het er niet meer op aan te toonen hoe vervaarlijk slecht wij zijn, maar hoe oneindig goed de klerikalen zijn.

Deze partij beschikt nu over eene verpletterende meerderheid in de Kamer en den Senaat, in 7 provincieraden op 9 en in de meeste gemeenten. Zij is eendrachtig samengesteld uit de oude klerikalen en nieuwsoortige christene democraten, gesteund door de hooge finacie, van 't doctrinarisme en God zelve is met haar; zij vereenigt dus al de elementen in haren schoot om zonder op ons te schelden al te hervormen en te verbeteren wat zij wil.

De klerikale partij heeft dien wissel geteekend en zij zal hem betalen. Het kiezerskorps zal de vereffening eischen zijner rekening en wee de papen indien zij in gebreke blijven en alleen

wijwater en scheldwoorden hebben te geven in plaats van hervormingen.

Wij zullen wachten en toezien.

De zwaarte van den val zal precies geëvenredigd zijn aan de hoogte waarop de volksvijanden geklommen zijn langs de parlementaire ladder van bedrog, leugens, beloften en omkooprij.

DE SAMENSTELLING der Oude en der Nieuwe Kamer

De oude Kamer telde 29 socialisten, 18 liberalen en 105 klerikalen.

Klerikale meerderheid 58 stemmen.

De nieuwe Kamer zal samengesteld zijn uit 29 socialisten, 12 liberalen en 111 klerikalen.

Klerikale meerderheid 70 stemmen.

De klerikalen wonnen: 1 zetel te Arlon, 2 te Philippeville en 3 te Nijvel, allen ontnomen aan de liberalen.

De Provinciale kiezing.

De Socialisten gaan in verscheidene kantons der beide Vlaanderen, den strijd aan voor de provinciale kiezing.

De provinciale Raden beschikken jaarlijks over sommen die meer dan een-miljoen bedragen, verkregen door de belastingen van allen aard.

Dit geld wordt slechts besteed aan nuttelooze uitgaven voor kerken, voor wegen vóór de wielrijders, voor niet erkende scholen enz.

Voor de gezondheid, voor nuttige openbare werken weinig of niets.

Dit willen de socialisten doen eindigen en daarom stellen zij als kandidaten:

Te Deinze: FERD HARDYNS, dagbladschrijver te Gent.

Te Ronse: ALF. CARPENTIER, werkman te Ronse.

Te Wetteren: GUST. BEERNAERT, werkman te Wetteren.

Te Aalst: BAUDEWYN, DE MEESTER, MARCEL, PODEVYN, SCHALTIN, SPITAELS.

Te Oostende: DE PUYDT FRANS bakker, LEEST HECTOR

hij was op den bewusten nacht in het bosch geweest, omdat hij wist, dat dergelijke, heldere nachten, welke eene zekere bescherming verleen, bij voorkeur door stroopers tot uitoefening van hun bedrijf worden te baat genomen en dat in den laatsten tijd in zijn district meer werd gestroopt dan vroeger.

Terwijl hij zich eenigen tijd had schuil gehouden, had hij op niet grooten afstand een schot hooren vallen en was natuurlijk aanstonds opgesprongen en naar de richting geijld, vanwaar de knal tot hem was doorgedrongen. Hij wist, dat de strooperij, want hiervan kon slechts sprake zijn, op een kleine boschweide moest geschied zijn, omdat daar het wild tot grazen te voorschijn komt. Daarheen was hij geijld. Vóór hij zich intusschen op de weide vertoofde, had hij zich achter een boom schuil gehouden, en de weide overzien, want hij wist uit ervaring, dat het ontmoeten van stroopers niet zonder gevaar is. Hij had het ree op nauwelijks veertig passen van zich verwijderd zien liggen, het was nog niet gestorven, maar 't had hem door het stuip-trekken het bewijs geleverd, dat het door het schot, hetwelk hij vernomen had, was neergeschoten.

In de vaste overtuiging, dat de strooper zijn buit niet in den steek zou laten, was hij bewegingloos achter den boom gaan staan. Na ongeveer tien minuten was de beklagde op de weide gekomen, had voorzichtig naar alle zijden rondgezien, was vervolgens naar het ree gelopen en had het op de schouders genomen om zich daarmede te verwijderen. De getuige was toen te voorschijn getreden en den beklagde, die als strooper bekend stond en reeds eenmaal veroordeeld was, aangehouden. Een geweer had hij evenwel niet bij hem gevonden, maar dit had de beklagde zonder twijfel vooraf in het woud, ergens in een hollen boom of in een dicht boschje, verborgen. Hij had den volgende dag, nadat de beklagde ter beschikking van de justitie was gesteld, de geheele omgeving der boschweide zorgvuldig doorzocht, zonder evenwel het geweer te ontdekken. (Wordt voortgezet.)

Op den dag der terechtzitting.

Het was op den dag der terechtzitting. De Houtbartel, zooals hij genoemd werd, moest op dezen dag wegens strooperij terechtstaan, en dat zijne straf eene strenge zou zijn, daarvan waren allen overtuigd, want hij was reeds eens voor een dergelijk feit veroordeeld en bovendien op heeterdaad betrapt. Er viel aan vrijspraak niet te denken.

Een aantal der bekenden uit het dorp, waar Bartel woonde, waren naar het gerechtshof gestroomd en hadden reeds een geruimen tijd, voordat de terechtzitting begon, de publieke tribune gevuld. Ook een nog jonge man, Zandhof genaamd, broeder van den zaagmolenaar, was daar aanwezig en had vooraan plaats genomen. Hij onderscheide zich van de andere mannen uit het dorp door zijne steedsche kleeding en zijn vrijmoedig, bijna vrijpostig optreden.

«Zeg, Zandhof, gij schijnt uwen vijand wel te willen zien veroordeelen,» sprak een andere, naast hem staande persoon hem toe. «Ik vermoed, dat de slag hem zwaar zal treffen.»

De jonge man haalde zijne schouders op. «'t Is de vraag nog, of het hem ten laste gelegde feit bewezen kan worden,» antwoordde hij.

«Het is reeds bewezen, want de veldwachter heeft hem met het ree op den schouder in het bosch getroffen,» ging de andere voort. «Hij zal misschien zeggen, het ree niet geschoten, maar gevonden te hebben, of den rechter hem echter zal gelooven, betwijfel ik; waar hij reeds eens wegens strooperij is veroordeeld zal 't hem zeker niet gemakkelijk gelukken zich eruit te praten. En ik veronderstel, dat het u ook aangenaam zal zijn.»

«Waarom?» vroeg Zandhof onmiddellijk.

«Nu, dat u hem vijandelijk gezind zijt, weet ieder in het dorp en ik nog niet gehoord, dat zij u met hem verzoend hebt. Gij zijt gekomen om hem te zien veroordeelen.»

«Neen,» liet den jonge man erop volgen. «Ik ben voor zaken hier en daar ik tijd over heb, ben ik hierheen gegaan.»

Hij wendde zich af, om het gesprek niet voort te zetten, want hij had de waarheid niet gesproken, en oog van zijn buurman zag hem zoo onderzoekend aan. Hij haatte den Houtbartel en hij was slechts gekomen, om zich in den angst van den beklagde te verlustigen. Zij waren eenmaal trouwe vrienden, die menigen nacht in het woud gingen, om te stroopen, niet uit winst bega, maar uit lust tot jagen en het was hun een genot den veldwachter, welken zij beiden niet konden uitstaan, te kunnen misleiden.

Op eens hadden zij beiden een meisje leeren kennen en beminnen en de vriendschap was spoedig veranderd. Zandhof had het vertrouwen over zijnen mededinger te zullen zegevieren, want Bartel was slechts een eenvoudige hout-hakker, terwijl hij zelf verscheidene jaren in den vreemde geweest was en menschen en steden had leeren kennen. Hij had zich echter bedrogen, het meisje had haar hart aan Bartel geschonken en sedert dien had hij den vriend uit de zijne jeugd gehaat.

Nooit was hij met hem weder te zamen gekomen. Wel had hij gelachen en beweerd, dat het van hem volstrekt geen ernst was geweest het meisje te huwen; maar in zijn hart toch had het meisje een diepen indruk gemaakt en om haar te vergeten, was hij weder naar den vreemde vertrokken. Een jaar had hij het daar uitgehouden, maar toen was hij terug gekeerd, Bartel was reeds langer dan een jaar gehuwd, hij had zich niet om hem bekommerd en tegenover zijne vrienden volgehouden, dat het hem aangenaam was, dat de Houtbartel zich gelukkig gevoelde, hij benijdde hem niet, ofschoon het hem inwendig toch leed deed, dat de vroegere geliefde Bartel's vrouw was geworden. Hij had

haar niet vergeten gedurende den tijd, dat hij afwezig was geweest.

Weinige weken na zijn terugkeer was Bartel gevangen genomen.

De aangeklaagde werd de gerechtszaal binnengeleid en nam plaats op de bank der beschuldigen. Hij was een nog jonge man, die nauwelijks zes en twintig jaar telde, een groote, krachtige gestalte, maar hij ging gebogen, zijn gezicht was bleek en ingevallen, de twee maanden voorlopige hechtenis hadden hem geen goed gedaan; hij was aan frissche boschlucht gewoon geweest.

«Hij ziet er slecht uit,» bemerkte de oude, die naast Zandhof stond. Deze antwoordde niet, het scheen hem volstrekt niet aangenaam te zijn, dat hij vooraan had plaats genomen, want de beklagde moest hem dadelijk zien, wanneer hij het hoofd oprichte; hij zag toch voor zich heen.

De terechtzitting begon. De aanklacht was eenvoudig. Bartel was des nachts bij volle maan met een geschoten ree op den rug door den veldwachter overvallen en aanstonds in arrest genomen.

De beklagde gaf dit toe, hij ontkende echter het ree geschoten te hebben.

Volgens zijne vertelling was hij 's nachts door het bosch gegaan en had het kort te voren geschoten ree gevonden, hij had haar opgenomen, om naar den veldwachter te brengen. De rechter hield hem het ongelooftwaardige zijner verklaring voor de oogen, hij bleef daarbij en kon niet eens een bepaald antwoord geven op de vraag, wat hij iederen nacht in het bosch had te doen. Zijne verklaring, dat de schoone, heldere nacht hem in het bosch, in wiens nabijheid hij woonde, had gelokt, vond geen geloof, want in een arbeider, eenen houtkapper, zooals hij was, geloofde noch de rechter noch een der toehoorders aan zulk een gevoel.

Een geweer had men niet bij hem gevonden.

De kwaadste getuigenis was die van den veldwachter, wiens verklaring voor den beklagde zeer bezwarend was. De veldwachter vertelde:

wagensmid, MOUCQUÉ EMIEL herbergier.

Te Antwerpen: JOS TAILLIEZ.

Werklieden, Landbouwers! Stemt Zondag 26 Juli voor de kandidaten der Werklieden-Partij.

In de kiezing van den 5 Juli, hebben wij in West-Vlaanderen duizende stemmen gewonnen. Toont dat de vooruitgang in Oost-Vlaanderen even groot is, en dat de toekomst behoort aan het Socialisme, dat is aan de werkende klasse zelve.

Op den Buiten.

Vereenigd met de werklieden,
Zullen de landbouwers de meesters zijn.

Dit refrein van een onzer socialistische liederen heeft de achteruitkruipers nog al doen glimlachen. Door welke zonderlinge begoochelingen waren wij niet in slaap gewiegd? Hadden wij dan de dagen van Juni, de bloedige opstand der Commune, waar de "veldbewoners" wonderen hadden verricht tegenover de werklieden van Parijs, vergeten?

De massa plattelandbewoners moest overal de laatste vesting zijn van de kapitalistische regering. Langdurig zou er op den stoppelakker over gesproken worden. De traditionnele "gezonde rede" van het Belgisch volk zou eene onoverwinnelijke hinderpaal zijn tot uitbreiding van onze leerstelsels.

En wanneer, na den schitterenden zegepraal in de kiezingen door de Werklieden-Partij in de nijverheidsgewesten behaald, de behoudsgezinden, slecht teruggekeerd van hunne verrassing en onheilen, zich aan 't werk stelden de wonden te vermaken, die wij hen met steken en houwen hadden toegebracht, herschepten zij moed bij de gedachte dat de landbouwarrondissementen hunne werkzaamheden nog niet aangevangen hadden.

Maar hunne vreugde was van korten duur. Bij de eerste gelegenheid schaarden de boeren van Thuin zich in massa achter de roode vlag.

Heden is het te Dinant en te Philippeville — zonder het Vlaamsche land mede te rekenen — dat ons programma uiteengezet wordt voor personen onder welke 9 op 10 aan den veldarbeid werkzaam zijn. Overal openbaart zich den grootste geestdrift, en kenschetsende, kluchtige of aandoenlijke tooneelen komen bewijzen dat onze komst sedert lang verwacht werd dat onze verovering nog meer de harten dan de geesten zal medeslepen.

Straks, in eene gemeente waar de burgemeester de meeting in de opene lucht verbiedt, zijn het de schepenen die hunne schuur of weide ter beschikking van onze sprekers stellen; in een ander dorp zijn het de inwoners, terugkerende van eene bedevaart die de socialistische voordrachtgever smeken het woord te voeren vóór de statie, in afwachting van het vertrek van den trein. En zulke goede landman, die pas komt te biechten en te communie te gaan ter eere van St-Hilarius of Ste-Rolanda, stuurt een openhartig aandenken aan de martelaars van het Socialisme.

Wat verder, zooals ten tijde der oorlogen van de Vendée — maar ditmaal voor de goede zaak — ziet men uit het naburige bosch eene vluchtige schaduw opkomen, die ons van de

eene of andere valstrik of hinderlaag waarschuwt.

Elders nog, biedt u een arm landbouwer van eene verwoeste streek, verblijf, eten en drinken aan.

Het is eene langzame, maar zekere bezitneming der geesten die begint. Ik ben verwonderd, doch oprecht verheugd, in het diepste van de wilde Ardennen, onvoorbereidende koorzangers met drift en begeestering onze lofdichten te hooren zingen, hopende op eene aanstaande vernieuwing.

Bij een zonnenschijnenden dag, op de hooge bergvlakte, heb ik de roode vlag zien wapperen, gehouden met knoestige handen, die door het werk in de opene lucht bruin geworden waren en een bronskleurige weerschijn gaven. En gelijk de natuur zelf, op hare buurt, onze verzuchtingen en onze wenschen wilde uitspreken, heb ik in de bloeiende velden het bevallige hoofd van duizende roode kollebloemen zien opstaan, die als eene scherpe uitdaging de purperkleuren van hunne kransen in de hoogte staken.

En welk wonderschoon sieraad voor onze rechtmatige propagande zijn toch deze merkwaardige dalen en vlakten!

De bevolking is er hartstochtelijk bereid het gezond verstand te aanhooren.

En nog meer, het denkbeeld onzer collectivistische schepping van de toekomstige maatschappij ligt hen zoozeer op het hart als ze ongevoelig zijn aan de onmiddellijke hervormingen onzer landswetten.

Nochtans zijn de boeren de grootste slachtoffers van het tegenwoordig kapitalistische stelsel. De heerschenburgerij heeft de weldoende uitlagen verbeurd verklaard, die men verwachten mocht van de Fransche Omwenteling. In het land van Dinant, kan men zulke gewoonte sedert meer dan eene eeuw bestatigen.

Zulke schoone bemaarde stad, kan men niet alleenlijk beheerd zien door één, maar door tien, door twintig versterkte kasteelen. Het is zeker de tijd niet meer der wachttorentjes met schietgaten en van den trotschen kasteelheer, met de lans in d'hand, te paard gezeten, in de velden heen en weer rijdende.

Maar de groote grondeigenaar of nijveraars, wier gelden geplaatst zijn op goederen door de zon verlicht, drukken evenzwaar op het geweten van den stedeling, van den kleinen pachter en van den landbouwer.

Om minder onredelijk te zijn, de hand is er niet min ongevoelig om, en het heeft den moed slechts geveerd van dezen onzer vrienden die daar binnengedrongen zijn om nieuw veld voor het Socialisme te winnen en aan de boeren hunne aandeelen en bovenal hunne waardigheid terug te schenken.

Diegenen welke de drie heden-daagsche kwalen verslinden, hebben geëindigd het hoofd weder op te heffen!

"Van oorlog, pest en hongersnood, verlost ons, Heer", schreeuwden de lijfeigenen der middeleeuwen.

Van de schatkist, van de hypotheek en van den Congo, verlost ons, Socialismus, roepen de lijfeigenen van het tegenwoordige tijdvak.

En waarlijk, het schouwspel is hartroerend als men in de verst afgelegene plaatsen ouderlingen met waggelend hoofd, met een gezicht nog meer gerimpeld dan oude perkamenten, de socialistische voordrachtgever

— meestendeels een jongeling, sprekkende op eenen hoogen toon en met heldere stem — met een blik en glimlach op de lippen, onophoudelijk ziet goedkeuren en toejuichen.

Goedbloed, het wordt tijd dat gij ontwaakt!

En ik zweer het u, arme Goedbloed leeft nog, hij zal het op 26 Juli bewijzen!

Deze dag zal schooner zijn dan 14e October, want hij zal bewezen hebben dat het oogenblik nabij is, en dat weldra, niettegenstaande de schertsen onzer fanatieke dweepers en verdruk- kers de dag zal schitteren waarop,

Vereenigd met de werklieden,
De landbouwers zullen de meesters zijn.
LÉON FURNEMONT.

De Guldensporenslag

Ter gelegenheid der 694e verjaring van den Guldensporenslag wijdt de vlaamsche pers bijzondere artikelen aan deze historische gebeurtenis en wappert er hier en daar eene nationale vlag.

Het zijn voornamelijk de klerikalen die deze historische gebeurtenis herdenken, zij die er het minste recht toe hebben.

Al de groote figuren uit dezen bloedigen strijd waren revolutionairen, omwentelaars, niet uit bloeddorst, heerschzucht of haat, maar uit noodzakelijkheid om hun bestaan en hunne vrijheid te verdedigen.

Vlaanderen werd verdrukt, uitgezogen, als wingewest behandeld, zijne vrijheden, duur gekocht, werden vernietigd door de fransche koningen.

Vlaanderen stond op! Vlaanderen had gelijk.

Maar deze oorlog was meer een klassen- dan een rassenstrijd.

De fransche boeren en stedelingen werden door het hof en eeldom al even erg verdrukt en uitgezogen als de Vlamingen zelve en Vlaanderen telde talrijke Leliaerts, rijk geworden Vlamingen, die de armen verachtten, zich koesterden in de zon van 't fransch koninkrijk en niet aarzelden hun land te verraden.

Degenen die hoofdzakelijk het fransch ridderskorps neervelden waren ambachtslieden, wevers, en spinners, beenhouwers en volders die gewapend als vrije mannen wisten voor wie en voor wat zij vochten.

De klerikale pers roemt er op dat Breydel en De Coninck godsdienstig waren. Dat is echt, maar het vermindert in niets onzen eerbied voor hen. Wat men er echter vergeet bij te voegen is dat Frankrijk — de oudste dochterder Kerk — even of nog meer godsdienstig was en eveneens het kruis als zinnebeeld in zijne vanen voerde.

Het waren dus ten slotte christene menschen die elkaars bloed vergoten en waarom?

Omdat het staatkundig en stoffelijk bestaan van Vlaanderen op het spel stonden enerzijds en het luie en wulpsch leven der fransche aristocratie anderzijds.

Het was de klassenstrijd die geheel de wereldgeschiedenis beheerscht en tot op heden den grooten factor der wetten, der instellingen, van den strijd tusschen de menschen en de natien is gebleven.

Onder al die oogpunten beschouwd behooren de revolutionairen van 1302, aan de historie der democratie, zij vormen eene schakel aan de eendelooze keten der mannen en der klassen

die zich met geweld een weg gebaad hebben, zich vrijmaakten van de onderdrukking der grooten, voor zoo- veel de omstandigheden het toelieten en de latere gebeurtenissen behaalde overwinningen niet zijn komen vernietigen.

De wevers en spinners van dien tijd waren gewapend en hadden hun pijl en boog, hun goedendag of knods te huis, gereed om bij het eerste signaal op te staan.

Het schijnt nochtans dat degenen die heden de gewapende natie prediken, in de oogen der papen, de ergste misdadigers zijn.

De Vlamingen bezaten toen reeds meer stemrecht dan de Belgen van 1830 tot 1893 en een drievoudig stemrecht; drie stemmen aan de Leliaerts en eene aan de Klauwaerts ware waarschijnlijk op een assaut van goedendags uitgelopen.

De Vlamingen aanzagen hunne graven als hunne knechten en niet als hunne meesters en het komt ons voor dat zij geen Duitscher zouden geduld hebben, die Vlaanderen milioenen naar een vreemd land zond, terwijl de ellende de vlaamsche beemden verwoestte.

De Vlamingen maakten vreugdevuurkens van de pauselijke bulle die hen niet beviel, terwijl onze papen de blinde onderwerping aan Rome predikten.

Met welk recht komen de klerikale slaven een Breydel en De Coninck inlijven in hunne rangen van platte knechten, waarin de grootenschuifelen en geheel de bende danst als afgerichte martikos?

Welke grenzeloze onbeschaamdheid, zich te beroepen op die figuren, wanneer men de partij is van het meervoudig stemrecht en onze wevers, ambachtslieden en boeren laat verpletteren door de geldaristocratie, door de overgewaaiden rijke vreemdelingen, gewapend met eene drie en viervoudige politieke macht.

En dat zouden de opvolgers zijn van Breydel en De Coninck, van Artevelde, Borluut en Zannekin, die verraders, die telkens het volk rechten eischt en opstaat, niet alleen in hunne schelp kruipen, maar ophitsen tot moord der werkerszonen op hunne vaders en moeders, die laffe honden die per telefoon of telegraaf bevelen: schiet er maar in, die driedubbele slaven die kruipen voor Rome, kruipen voor 't kapitalisme, kruipen voor alles wat hen geld opbrengt en noch werk noch gevaar eischt? Allons donc, de slekken behooren tot de familie van den leeuw niet.

Wij vieren den Guldensporenslag niet en waarom?

Omdat het beter is de spons te vagen over die bloedige gebeurtenissen die zonder invloed zijn op de tegenwoordige toestanden en waaraan niets meer te veranderen valt.

Omdat de Franschen van tegenwoordig al zoomin verantwoordelijk zijn voor de misdaden hunner koningen en edelen, als de Vlamingen die heden gewillig hun slavenjuk torschen, recht hebben tot Breydel en De Coninck op te zien?

Wij willen dat onze pogingen strekken om de wonden te heelen die de natien vroeger elkander toebrachten en dat eene hoogere levensopvatting harmonie brengt in de belangen, vrede in de harten en de verdwijning van de legers en de nationaliteiten zelve in hunne tegenwoordige organisatie.

Dat is beter, dat is schooner en

wanneer die oorlogen nog alleen een gevoel van treurnis en rouw zullen verwekken, maar geen zangen en muziek zullen uitlokken, dan zal de menschheid een hoogen trap van beschaving hebben bereikt.

Christenen die leerden : vergeeft uwe vijanden, zouden beschaamd moeten wezen, na meer dan 600 jaar, nog te gaan wroeten in den lijkstapel hunner gevallen tegenstrevers en van die gelegenheid gebruik te maken om hunne huizen te bevlagen en hunne bladen te illustreren.

Eene vergelijking

De klerikalen, die de haantjes vooruit zijn in het herdenken van den Guldensporenslag, blijken vredelievende menschen te zijn van een zonderlingen aard. In een geïllustreerd nummer van 't *Fondsblad* treffen wij eenige gelegenheidsdichten aan, waarin er van niets anders sprake is dan van slachting en bloed.

Van de hand van een priester, M. Claeys, treffen wij aan :

En drenkt hun bloed den duurbren grond
En zal waar 't heldenleger stond
Hun dor gebeente bleeken.

En verder van andere christelijke dichters :

De slag ving aan, een slachting wreed,
Een bloedstroom kleurde 't gras ;
De paarden van het Fransche heir
Verzonken in 't moeras ;
Hun ruiters vloekten, dol verwoed,
Geen grond die weerstand bood ;
Zij stortten allen overhoop
En vonden er den dood.
Hoe prachtig onz' geschiedenisbladen
Waar ik ons volk, in strijdgeleid,
Voor 't recht in bloed en wier zie baden,
Dat heden dood en delging zaaide,
En morgen, kalm zijn oogst maaide,
Toen 't krijgsgedreun voorbij, zijn plichthem
[huiswaarts riep.

Bij dit dor en bleekend gebeente,
Bij het door bloedstroomen gekleurde
gras, de vloekende en stervende rui-
ters, bij de prachtige geschiedenisbla-
den wanneer 't volk in bloed en wier
baadt, bij al die lieve, dichterlijke
dingen wordt God er natuurlijk met
de haren bij gesleurd.

Leest maar :

Laat, Belforts, uwe klokken zwieren
Bij 't tramm'len van het beiaardspel,
Wilt, Poorters, uw hallen sieren,
Verlicht uw pracht'ge gevels hel.

Laat in uw tempels wierook wal-
men

Den God ter eer' die zegepalmen

Op Kortrijks roemvol veld ronduweschedels

[vlocht,

Terwijl de klank der brommende orgel

Begalme, uit haren bronzen gorgel,

Den roem van 'theldenras, dat voor zijn vrij-
heid vocht.

Men make nu de vergelijking tus-
schen ons Meifeest, waarin wij den
oorlog verklaren aan het militarisme
en de verbroedering prediken aller
volkeren, terwijl die brave christenen
de Fransche natie voor vreemd rot
aitschelden.

Een gevat hoertje

Een hoertje zaaide hennepzaad,
In d'omgeploegde voren ;
Toen eensklaps van den landweg zich
Een luid gelach deed hooren.

De man keek even op en zag
Twee papenkandidaten

Hij groette heel beleefd en riep :

Gaat gij mijn land mij laten !

« Wel », riep de een al lachend uit,

« Blijf gij maar rustig zaaien.

Wij zullen als het oogsttijd wordt,

Uw akkertjes wel maaïen. »

« Goed », zei de boer, « k zaaï hennepzaad

Van hennep maakt men stroppen :

Die passen altijd wondergoed,

Om alle dievenkoppen. »

Vruchtbaarmaking der Heide

De groote krijgsoefeningen dezer
laatste dagen hebben er velen weer
eens toegebracht eene wandeling te
maken door de eindeloze heidevlak-
ten die een groot deel van de provin-
ciën Antwerpen en Limburg innemen.
Telkens wanneer men die duizende
hektaren gronds beschouwt welke
niets opbrengen, dan vraagt men zich
met treurnis af, waarom het staatsbe-
stuur en het persoonlijk initiatief niet
meerdere pogingen aanwenden om dit
door en door eentonig terrein in
vruchtbare velden en weiden te her-
schappen.

De heer Dierckx, arrondissements-
commissaris te Antwerpen heeft in
zijn laatst verschenen verslag over
den toestand dier provincie, sommige
bladzijden gewijd aan dit belangrijk
vraagpunt.

Volgens dezen ambtenaar wordt de
ontginning der heidegronden meer en
meer twijfelachtig. Aan hunne her-
schepping in vruchtbare gronden valt
niet te denken, heden dat de prijs der
granen zoo uiterst laag is geworden,
als men in aanmerking neemt dat zij
zich niet heeft kunnen verwezenlijken
ten tijde dat het koren ter plaats
moest gewonnen worden en dat een
mislukte oogst door hongersnood
gevolgd was. De heide in bosschen
herschappen, zou eene gewaagde on-
derneming zijn, daar de goede deelen
sedert langen tijd beteeld zijn en,
voor wat de andere aangaat, de ge-
meenten zeer goed weten dat zij er
niets vruchtgeevends van mogen ver-
wachten. De heide ontginnen tot
kunstmatige grasvelden schijnt den
heer Dierckx het doelmatigst. Daar-
voor behoeven geen kostbare mest-
stoffen, die de Kempenaar niet kan
aankopen, maar een kunstmatige
besproeiing der heidegronden met
rivierwater.

Men werpe niet op dat de waters
der rivieren van de Kempen geen
vruchtbaarmakende grondstoffen be-
vatten. Dat kan waarheid zijn voor
de waterlopen die rechtstreeks uit de
heide en uit moerassen komen, maar
niet voor degene die gansche dorpen
en groote uitgestrektheden bewoende
landen doorloopen hebben. Daaren-
boven heeft men de uitgebreide hulp-
middelen niet der scheikundige mest-
stoffen, de phosphaten, kalfniten, die
weinig kosten en wier werking zoo
machtig is wanneer ze toegepast wor-
den op moerassige weilanden.

Het kunstmatig gebruik der waters
is heden niet alleen nuttig, maar een
noodzakelijkheid van eersten rang
geworden, sedert dat de belangrijke
werken van rechtmaking aan de
Nethen en de Aa verwezelijkt zijn,
sedert dat, dank aan de verkleefde
zorgen van eenige toezichters der
buurtwegen, het regiem der water-
lopen, zelfs van minder belang, om
zoo te zeggen gansch herschappen is.

Men moet de wegen van den ouden
slenter verlaten en die des vooruit-
gangs intreden. Met moet zich herin-
neren dat, voor de Kempen, die aan
het vee en aan de melkerijen, hun
betrekkelijken voorspoed verschuldigd
zijn, het bestaan van uitgestrekte en
wel wassende graslanden onmisbaar
is. Men heeft de middelen om ze bijna
zonder kosten te bekomen.

Leest en verspreidt
VOORUIT

De Hommel in de Bijenkorf

Een hommel kreeg, door list en logen,
('t Gebeurt in bijenkorven meer.)
Den post van nietsdoend kamerheer,
En met zijn hoogen staat voor oogen
Is 't werkvolk voor hem niets dan 't spit,
Waaraan voor hem de honig zit.

Al zwoegt de werkbij zonder rusten,
Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat,
Tot vulling van den honigraat, —
De kamerheer leeft slechts voor lusten,
En, vleiend fladderend om zijn heer,
Ziet hij verwaand op 't werkvolk neer.

Zoo 't volk slechts eerst zijn tafel sierde,
Het fijnste aan zijne voeten bracht, —
Ja, zelfs nog aan zijn nakroost dacht, —
Zoo hij maar bleef de hooggevierde,
Wat deerde hem dan 's werkvolks nood,
Al steeg die ook tot hongerdood ?

En domm'lend droeg de bij haar keten ;
Miskennis was haar daaglijksch loon ;
Steeds stond zij bloot aan spot en hoon.
Het heiligst werd vaneengereten ;
Geen klagen baatte en verzet
Werd steeds met wreede hand belet.

Toch was de hommel met zijn maatjes
Somsjids wel min of meer bevreesd
Voor 's werkvolks ontevreden geest.
« Wel », zei hij « blijft het nog bij praatjes,
Maar wordt zich 't volk zijn kracht bewust,
Dan is 't gedaan met onze rust. »

Hij riep zijn aanhang dikwijls samen,
Om over 's volks oproerigheid
Te spreken en met wijs beleid
Daartegen midd'len te beramen ;
En altijd draaide hun besluit
Op nieuwen druk voor 't werkvolk uit.

Tot eindlijk luide in de cellen
De noodkreet steeg : « wat nu gedaan ? »
Een werkbij sprak : « laat ons voortaan
» Macht tegenover macht gaan stellen.
» Houdt eendracht ons maar bij elkaar,
» Dan is de zege ons, voorwaar ! » —
» Er uit met hen, die 't al bederven !
» Ter dood met hem, die ons bespot !
» Opvreters allen 't zelfde lot !
» 't Is beter dat de luiaards sterven,
» Dan dat het nijvre volk vergaat. » —
Dit voorstel werd ten slotte daad.

Men stak het lui gespuis ter neder.
Het volk verkreeg zijn rechten weer.
Er bleven geen bedriegers meer.
Rust keerde in de cellen weder,
Daar elk met lust, met vlijt en kracht,
Zijn aandeel in de korf nu bracht.
(Uit *De Klok*).

H.

Links en Rechts

« *La Flandre Libérale* » zegt terecht, spre-
kende over de liberalen die voor de klerikalen
gestemd hebben :

« Hetgeen hen doen redeneeren heeft, is de
schrik. Het is de bestendige schrik, verwekt
door de Rode bilans, de schrik der stieren voor
den rooden lap van den toredoor.

» De klerikalen leven van dien schrik gelijk
het serpent leeft van de vogels, beweegloos ge-
maakt door zijnen blik. Deze schrik versterkt en
vet het gouvernement. »

Zeer waar. Helaas de liberalen hebben ook
hun deel in 't verspreiden dier leugenachtige
roode bilans, niet *La Flandre*, maar het *Laatste
Nieuws* en *l'Etoile belge*, die wedijveren met de
papenbladen om leugens te verspreiden tegen
het socialisme en de kiezers te verschrikken.

Zondag avond toen de klerikalen verzekerd
waren de meerderheid te behalen te Brussel
zongen de jonge nobilous in den *Katholieken
Kring* :

A bas Janson (*his*)

Il faut le pendre

Comme un gros cochon.

(Weg met Janson

Men moet hen ophangen

Gelijk een groot verken).

Sie voor die heertjes die de werkers lessen
van deftigheid en beleefdheid willen geven.

Herbergen. — Wij vernemen uit goede bron
dat M. de Smet de Naeyer voornemens is in den
volgenden zittijd een wetsontwerp neer te leg-
gen waarbij het getal herbergen in iedere ge-
meente zal beperkt worden tot een zeker getal,
hetwelk niet zal mogen overtroffen worden.

De herbergen welke te veel bestaan zullen
niet onmiddellijk afgeschaft worden, doch deze
die door sterfgeval of door uitscheiding geslo-
ten zijn zullen niet meer mogen heropend wor-
den. Voor de opening eener nieuwe herberg zal
eene vergunning noodig zijn, welke niet zal kun-
nen verkregen worden zoolang het bepaalde
minimum overtroffen blijft.

Men spreekt ook van eene hoogere patent
voor de bierhuizen.

Eenige cijfers. — Dr James With in
Engeland heeft sedert 30 jaren waarnemin-
gen gedaan met betrekking tot den alcohol,
en ziehier enkele zijner resultaten :

Bij de levensverzekeringen verdeelt men
de leden in twee klassen : de *matige drinkers*
en de *geheel onthouders*.

Gedurende 29 jaren constateerde men in
de afdeeling der « matigen » 8617 sterfge-
vallen op de 8836 die men vermoed had, ter-
wijl zich bij de geheel-onthouders slechts
4368 sterfgevallen voordeden op de 6187
vermoedelijke.

Op de 1000 geheel-onthouders bereikten
er 590 den leeftijd van 65 jaren, op de 1000
zeer matigen slechts 453. Dus 137 levens
verkort door *matig* alcoholgebruik.

Op de 1000 burgers van allerlei beroepen
sterven er gemiddeld : 8 geestelijken, 9 land-
bouwers, 12 timmerlieden, 13 mijnwerkers,
14 metselaars, 21 brouwers, 24 kroeghou-
ders, 35 hotel- en koffiehuisbedienden.

In zijn algemeene statistiek telt Dr. White
op de 100 sterfgevallen ten gevolge van
drankzucht :

10 werkliden, 13 kooplieden, 17 handels-
reizigers, 20 renteniers en anderen uit de
hoogere standen.

Waaruit blijkt dat, in Engeland althans,
niet de « werkman » de grootste drinker is.

Sprekende cijfers. — In 1887 ston-
den bouw- en grasland bij eigenaars en
pachters in gebruik, in de verschillende
Hollandsche provinciën tot elkaar in de
volgende verhouding :

	Eigenaars	Pachters
Groningen	82 p. h.	18 p. h.
Friesland	37.7 »	62.3 »
Drente	64 »	35.8 »
Overijssel	69.2 »	30.8 »
Gelderland	58.1 »	41.9 »
Utrecht	46.6 »	53.4 »
N.-Holland	51.1 »	48.9 »
Z.-Holland	44.5 »	55.5 »
Zeeland	35.8 »	64.2 »
N.-Brabant	65.7 »	34.2 »
Limburg	51 »	49 »

en in het geheele rijk 55.3 en 44.7 p.Ct.

In onze vruchtbaarste provinciën : Fries-
land, Utrecht, Zuid-Holland en Zeeland,
werd dus in 1887 reeds meer land door
pachters dan door eigenaars bebouwd. Op
het beteekenisvolle van zulk een verhouding
behoeven we hier niet te wijzen.

Bij deze cijfers echter neme men in aan-
merking, dat zij alleen betrekking hebben
op de exploitatie van meer dan eene hectare
een opgave, die voor andere jaren in de
jaarcijfers ontbreekt.

De hypotheek-schulden vermeerderden
aldus :

1874	581.795.000
1878	747.410.000
1885	1.019.966.000
1890	1.097.857.000
1894	1.192.442.000

Thans ontvangen de hypotheekhouders
ongeveer 48 miljoen aan renten van hun
schuldenaren, een bedrag dat in '74 nog
maar 26 miljoen bedroeg.

(De grond aan allen.)

Briefwisselingen

Heer Hoofdopsteller,

Is het U mogelijk de gastvrijheid te ver-
leenen aan de volgende regelen ?

Zekere V... L... landbouwer te Balem,
wijk Issegem, heeft een stuk land in huur
van een heer S... groote grondeigenaar, een
kasteel bewonende te Scheldewindeke.

Onder stipuleert de huurwaarde dat
indien den pachter acht dagen na den verval-
dag niet betaald heeft, hij voor ieder dag-
wand land fr. 5 meer zal moeten betalen.

Nu, V... L... komt binnen de acht dagen,
hij vindt den heer S... afwezig, hetzelfde een
tweede maal. Eindelijk vindt hij den eige-
naar te huis, ongelukkiglijk de acht dagen
zijn verlopen, en 10 franken worden
geëischt.

Weigering van V... L... die voor het vre-
degerecht van Oosterzele wordt gedaagd en
veroordeeld de 10 fr. opleg te betalen.

Ziedaar in zijnen eenvoud een feit waar-
van in die streek geweldig gesproken is.

Aanvaardt, Heer Hoofdopsteller, mijne
oprechte groetenissen.

V. H.

Gedenkt den Strijppenning

Gent, dr.-uitg. E. Claeys, Van Eyckstraat 6